

RECENZIJE

BOOK REVIEWS

Vladimir Rosić: TIMSKI RAD / TIMSKA NASTAVA, Pula, Visoka tehnička škola u Puli, Politehnički studij, Liber d.o.o., 2009.; str.144.

Vodeći računa o potrebama suvremenog obrazovnog sustava za pravodobnom i potpuno pokrivenom literaturom ugledni pedagog i komunikolog sveučilišni profesor dr.sc. Vladimir Rosić priredio je izvrsni pedagoški i komunikološki priručnik za studente Visoke tehničke škole u Puli pod naslovom „Timski rad / Timska nastava“. Budući da je danas dijapazon raspoložive suvremene pedagoške i komunikološke literature toliko širok, radi lakšeg snalaženja i pronalaženja adekvatne primijenjene komunikološke literature, prezentirani komunikološki priručnik biti će od velike pomoći studentima za lakše svladavanje i razumijevanje zakonitosti timske nastave u procesu visokoškolske nastave. Kako se studenti politehničkih i srodnih specijaliziranih studija svojim unaprijed studijskim odabirom opredjeljuju za primijenjenu stručnu djelatnost koja u procesu obrazovanja zahtjeva specifičnu vrstu studija (nastavni testovi, seminari, diskusije, rasprave, timska izrada praktičnih radova) iskusni pedagog Vladimir Rosić priredio je izvrstan metodski i komunikološki priručnik o učinkovitom tmskom radu i tmskoj nastavi. Priručnik je pisan izvrsnim publicističkim stilom i razumljivim standardnim hrvatskim jezikom koji potiče studente za stvaralačko snalaženje u tmskom i grupnom radu u procesu stjecanja novih obrazovnih sposobnosti, kompetencija i suvremenih ishoda učenja na politehničkim specijaliziranim studijima.

Uz autorski uvod priručnik je podijeljen u pet zasebnih metodskih, logičnih i koherentnih poglavlja koja omogućuju studentima politehnički studija logično i slijedno razumijevanje izloženih nastavnih sadržaja.

Autor priručnika se u uvodnom proslavu zalaže za suvremenu pedagošku, didaktičku, andragošku, psihološku, organizacijsku i komunikološku djelotvornost u odgojno-obrazovnom radu koja afirmira komunikološku maksimu da su „ljudi ključ uspjeha“ u svakom tmskom, organizacijskom i bilo kakvom zajedničkom radu.

U **prvom poglavlju** Vladimir Rosić etimološki elaborira pojam rada (labour, travail, arbeit, trud) kao svjesno, svrhovito djelovanje usmjereno na

zadovoljavanje potreba radnika (za proizvodom rada ili za samim radom) u kojem je rad trošenje duhovne i tjelesne snage radi postizanja pretpostavljenog efekta (Pedagoška enciklopedija 2, 1989., str.284) i odmah proširuje staru izloženu postavku o radu s autorskom maksimom da studente „ne odgaja program rada, već metoda rada“ ističući kako je rad jedna od osnovnih čovjekovih egzistencijalnih djelatnosti. Ukazuje i poučava kako se tmski rad zasniva na neposrednoj suradnji stručnjaka istog ili sličnog područja. Smatra da je tmski rad uvijek koristan kada složenost radnog problema ne dopušta uspješno završavanje postavljenog zadatka bez dodatnog tmskog uključivanja drugih interdisciplinarnih stručnjaka u cilju učinkovitog završetka postavljenih ciljeva i radnih zadataka. Pojam rada pojmovno eksplicira i obrazlaže što je ergologija, didaktika, ergodidaktika, tmski rad i timska nastava.

Drugo poglavlje je autorsko poučavanje o tmskom radu i komunikološkim zakonitostima ponašanja u grupi ili radnom timu.

Stara poslovodna komunikološka škola razvijala je upravljačku komunikaciju koja se u praksi svodila na filozofiju monologa, to jest na sustav jednosmjernog naredbodavačkog komuniciranja, u kojem je izostao dijalog i tmski rad. Dinamika tmskog rada nalaže nove komunikološke oblike rada koje se temelje na novim oblicima dijaloškog komuniciranja (uvjeravanja, pregovaranja, međusobnog informiranja i komuniciranja) u cilju ostvarivanja zacrtanog radnog učinka.

U **trećem poglavlju** autor obrazlaže moguće radne oblike faznog rada u odgojno-obrazovnom procesu te možebitne organizacijske, modelske i timske oblike nastavnog rada. Poučavanje nastavlja raspravom o ciljevima tmskog rada kao možebitnim sastavnicama tmskog suradničkog radnog učenja.

Četvrto poglavlje je stručna rasprava o temeljnim elementima suradničkog radnog učenja, timske iskoristive energije, radne komunikacije, tmskih međuljudskih odnosa, tmskih zajedničkih i kolateralnih kreativnih učinkovitih projekata. U ovom poglavlju koje u sadržajnom smislu govori o „komunikaciji i tmskom radu“ izostalo je komunikološko poučavanje o „komunikaciji kao tmskom komunikativnom radu“ gdje „komunikacija“ stalno mijenja svoje oblike i tehnike komuniciranja u procesu tmskog rada / timske

nastave. Gledano s povijesne točke razumijevanja timskog rada / timske nastave komunikacija je uvijek bila i biti će funkcija ukupnog učinkovitog radnog čovjekovog stvaralaštva.

Autor u zaključnom **petom poglavlju** na temelju široko analizirane stručne i znanstvene literature s područja pedagogije, komunikologije i školskog menadžmenta potvrđuje i zaključuje o pozitivnim nastojanjima suvremenih reformiranih visokoškolskih ustanova da razvijaju i unapređuju nove oblike timskog rada i timske nastave kao trajnih oblika komunikativne obrazovne kulture koja stvara, unapređuje, povezuje i razvija timsku suradnju između nastavnika i studenata u procesu suvremene visokoškolske nastave.

Iz svega iznesenog možemo zaključiti i preporučiti svim visokoškolskim i sveučilišnim ustanovama upotrebu i korištenje ovog vrijednog pedagoško / komunikološkog priručnika „Timski rad / Timska nastava“ kojeg je priredio ugledni riječki redoviti sveučilišni profesor, znanstvenik, iskusni pedagog, komunikolog i recentni predsjednik Znanstvenonastavnog vijeća Hrvatskog komunikološkog društva.

Primljeno: 2010 - 08-02

Dr.sc. Vlasta Kučić
Odsjek za translatoologiju,
Filozofski fakultet, Sveučilište u Mariboru,
Maribor, Slovenija

Mile Pavlić: INFORMACIJSKI SUSTAVI, Rijeka, Odjel za informatiku Sveučilišta u Rijeci, Udžbenik Sveučilišta u Rijeci – Manualia Universitatis studiorum Fluminensis, 2009., 348.str.

Recentna knjiga pod naslovom „Informacijski sustavi“ uglednog sveučilišnog profesora Sveučilišta u Rijeci prof.dr.sc.Mile Pavlić tiskana je koncem 2009. godine kao recentni sveučilišni udžbenik (Manualia Universitatis studiorum Fluminensis) Sveučilišta u Rijeci. Na prijedlog uglednih recenzenata prof.dr.sc. Zdravka Krakara i prof.dr.sc.Velimira Sriće objavljivanje ove knjige kao sveučilišnog udžbenika odobrilo je Povjerenstvo za izdavačku djelatnost Sveučilišta u Rijeci svojom odlukom pod brojem:/ klasa: 602-09/09-01/25, - ur.broj: 2170-57-05-09-3./ Knjiga je objavljena uz novčanu potporu Ministarstva znanosti i tehnologije Republike Hrvatske.

Znanstveni uradak ove knjige možemo promatrati u kontekstu izvrsno pripremljenog sveučilišnog udžbenika koji je namijenjen studentima informatike

Sveučilišta u Rijeci, menadžerima, projektantima informacijskih sustava, informacijskim analitičarima, programerima, rukovodiocima informatičkih centara kao i svima onima koji u poslovnoj organizaciji sudjeluju na poslovima projektiranja informacijskih sustava a posebno informatičarima praktičarima koji svakodnevno projektiraju informacijske sustave i baze podataka. Knjiga je obima od ukupno 348. stranica teksta, 86. grafičkih prikaza, 38. tablica, 129. citiranih izvornih bilješki, koja je, uz autorski predgovor, podijeljena u devet zasebnih poglavlja s širokim popisom od 120. naslova citirane i korištene relevantne literature za produbljenje studiranja teorije i prakse informacijskih sustava i projektiranja suvremenih baza podataka. U metodološkom strukturalnom pogledu knjiga je logično i slijedno podijeljena u devet zasebnih poglavlja: (1) Osnove informacijskih sustava; (2) Sustavni pristup; (3) Modeli i faze razvitka; (4) Analiza i oblikovanje informacijskih sustava; (5) Oblikovanje arhitekture softvera; (6) Proizvodnja softvera; (7) Uvođenje, primjena i održavanje; (8) ERP sustav; i (9) Specijalizirana metodologija za razvoj IS.

Autor u sadržajnom smislu eksplicira svoje bogato teorijsko i praktično iskustvo u projektiranju informacijskih sustava te u knjizi poučava i upozorava kako u projektiranju informacijskih sustava postoje mnogobrojne zablude o poimanju i shvaćanju što su informacijski sustavi u poslovnim organizacijama. Ukazuje na korelaciju poslovnih informacijskih sustava s novim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama u poslovnim procesima te znalački odgovara na 22 temeljna postavljena hipotetska pitanja u knjizi: (1) Što je informacijski sustav ?, (2) Što je baza podataka ?, (3) Zašto menadžeri ne moraju ništa znati o bazama podataka i programiranju ?, (4) Zašto i kako nastaje informacijski sustav ?, (5) Od čega se sastoji informacijski sustav?, (6) Kako se koristi informacijski sustav ?, (7) Što ne valja u informacijskom sustavu ?, (8) Kako poboljšati informacijski sustav ?, (9) Kada i na koji način ukazati da je informacijski sustav zastario?, (10) Tko i kako stvara informacijski sustav ?, (11) Koliko traje razvoj i projektiranje informacijskog sustava ?, (12) Zbog čega se kasni s izgradnjom informacijskih sustava ?, (13) Koji je osnovni problem informacijskih sustava ?, (14) Koje su sustavne pogreške informacijskih sustava ?, (15) Što je integralni informacijski sustav ?, (15) Kako menadžment upravlja informacijskim sustavima ?, (16) Kako donositi odluke vezane za projektiranje informacijskih sustava ?, (17) Važnost hardvera u informacijskim sustavima ?, (18) Kakav je utjecaj ICT tehnologija na projektiranje informacijskih sustava ?, (19) Što je aplikacijski